

Kannanotto 10.4.2017

Julkaisuvapaa

Suomen nuoret lesket ry, Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry, Monimuotoiset perheet verkosto, Mannerheimin Lastensuojeluliitto ja Lastensuojelun Keskusliitto:

VANHEMPANSA KUOLEMAN KAUTTA MENETTÄNEIDEN LASTEN YHDENVERTAINEN KOHTELU EDELLYTTÄÄ LAKIMUUTOSTA

Perhe-eläkelaki ei takaa lapseneläkettä kaikille vanhempansa kuoleman kautta menettäneille lapsille. Tällä hetkellä vanhempansa menettänyt lapsi voi kuolleen vanhempansa asuinmaan perusteella jäädä kokonaan ilman lapseneläkettä tai muuta tukea elatukseensa.

Tilanne syntyy silloin, kun lapsen kuollut vanhempi ei ole asunut eikä työskennellyt Suomessa ja hänelle ei ole näin kertynyt eläkettä Suomessa. Kuolleen vanhemman asuinmaan lainsäädäntö saattaa olla sellainen, että myöskään sieltä ei eläkettä lapselle myönnetä. Jos kuollut vanhempi ei ole asunut Suomessa, Kelakaan ei myönnä lapselle lapseneläkettä. Elatustukeenkaan ei vanhemman kuolemasta johtuen ole oikeutta (Elatustukilaki 8 §). Tässä tilanteessa vanhempansa kuoleman kautta menettänyt lapsi jää kokonaan vaille tukea elatukseensa.

Vanhempansa menettäneet lapset asetetaan näin eriarvoiseen asemaan keskenään vanhempansa asuinmaan perusteella. Lapseneläkettä ei käsitellä lapsen oikeutena, vaan perusteet määräytyvät kuolleen vanhemman tilanteesta käsin. Ilman lapseneläkettä jäävät lapset ja heidän perheensä ovat eriarvoisessa asemassa myös suhteessa muihin yhden vanhemman perheisiin, koska heiltä evätään elatustukikin. Tilanne on lapsen oikeuksien ja lapsen edun vastainen. Se on myös ristiriidassa niin perustuslain 6§:n kuin yhdenvertaisuuslakiin sisältyvän syrjinnän kiellon kanssa.

Tilanne voidaan korjata muuttamalla elatustukilakia siten, että vanhempansa kuoleman kautta menettäneellä olisi oikeus elatustukeen, jos hän ei saa lapseneläkettä. Vaihtoehtoisesti korjaus voitaisiin tehdä kansaneläkelakiin muuttamalla sitä siten, että lapsella olisi huoltajansa kuoleman jälkeen aina subjektiivinen oikeus Kelan maksamaan lapseneläkkeeseen riippumatta kuolleen työskentely- tai asuinmaasta.

Allekirjoittaneet vaativat, että kaikilla vanhempansa kuoleman kautta menettäneille lapsilla tulee olla oikeus saada tukea elatukseensa ja nykyinen lainsäädännön epäkohta tulee korjata.

Jyväskylässä 10.4.2017

Suomen nuoret lesket ry

Sirpa Mynttinen, toiminnanjohtaja

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry

Heljä Sairisalo, toiminnanjohtaja

Susanna Kavonius, puheenjohtaja

Monimuotoiset perheet -verkosto

Kaikkien perheiden Suomi – hanke

Anna Moring, projektipäällikkö

Mannerheimin Lastensuojeluliitto

Milla Kalliomaa, pääsihteeri

Lastensuojelun Keskusliitto

Hanna Heinonen, toiminnanjohtaja

Lisätietoja:

Sirpa Mynttinen

Toiminnanjohtaja

Suomen nuoret lesket ry

sirpa.mynttinen@nuoretlesket.fi

puh: 044 3006477